

Obsah

Úvod.....	7
1 Úmluva o právech dítěte	9
1.1 Historický vývoj lidských práv, včetně práv dítěte.....	9
1.2 Lidská práva a Úmluva o právech dítěte	10
1.3 Stručný obsah Úmluvy o právech dítěte	12
1.4 Úmluva o právech dítěte v České republice.....	12
1.4.1 Vybraná ustanovení článků Úmluvy	14
2 Rodinné právo.....	19
2.1 Pojem, předmět a prameny	19
2.2 Manželství	21
2.2.1 Rozhodování soudu o svěřeni dítěte do péče jednoho z manželů	27
2.3 Vztahy mezi rodiči a dětmi.....	27
2.4 Poručenství a opatrovnictví.....	34
2.5 Ústavní výchova	35
2.6 Náhradní rodinná výchova.....	37
2.6.1 Osvojení.....	37
2.6.2 Pěstounská péče.....	41
2.6.3 Svěření dítěte do výchovy jiného občana.....	44
2.7 Výživné.....	45
3 Sociálněprávní ochrana dětí.....	51
3.1 Pojem sociálněprávní ochrany	51
3.2 Okruh osob, jímž se sociálněprávní ochrana poskytuje	52
3.2.1 Práva dětí.....	53
3.3 Orgány pověřené výkonem sociálněprávní ochrany	54
3.4 Výchovná opatření (obecní úřad, případně soud).....	56
3.5 Kontrola dodržování práv dítěte v zařízeních	58
3.6 Oprávnění a oznamovací povinnost.....	59
3.7 Zařízení sociálněprávní ochrany.....	61
3.7.1 Individuální plán ochrany dítěte.....	63
3.8 Komise pro sociálněprávní ochranu dětí.....	63
3.9 Postavení krajského úřadu	64
3.10 Pomoc rodičům a jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte	65
3.11 Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí.	65

4	Ochrana osobnosti a ochrana osobních údajů.....	69
4.1	Pojem a význam ochrany osobnosti.....	69
4.2	Přehled pramenů práva upravujících ochranu osobních údajů.....	69
4.2.1	Listina základních práv a svobod.....	69
4.3	Ochrana osobnosti v občanském právu.....	72
4.4	Zákon o ochraně osobních údajů (č. 101/2000 Sb.).....	74
4.4.1	Práva a povinnosti správců při zpracování osobních údajů.....	77
5	Odpovědnost za škodu.....	83
5.1	Obecně o odpovědnostních vztazích.....	83
5.2	Předpoklady vzniku odpovědnostního vztahu.....	84
5.3	Zvláštní případy odpovědnosti.....	89
5.3.1	Odpovědnost za škodu na věcech vnesených a odložených.....	89
5.3.2	Odpovědnost za škodu způsobenou nezletilými a těmi, kdo nemohou posoudit následky svého jednání.....	90
5.3.3	Zvláštní případ odpovědnosti za škodu, která je žákovi způsobena při vyučování.....	96
6	Vybrané příklady protiprávního jednání proti dětem a mladistvým.....	99
6.1	Pojem.....	99
6.2	Právní úprava.....	100
6.2.1	Vydírání a útisk.....	100
6.2.2	Zanedbání povinné výživy.....	101
6.2.3	Týrání svěřené osoby.....	103
6.2.4	Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě.....	106
6.2.4.1	Zákon o policii.....	107
6.2.5	Ohrožování výchovy dítěte.....	108
6.2.6	Svádění k pohlavnímu styku.....	110
6.2.7	Pohlavní zneužívání.....	111
6.2.8	Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.....	113
6.2.9	Zneužití dítěte k výrobě pornografie.....	116
6.2.10	Opuštění dítěte nebo svěřené osoby.....	117
6.2.11	Únos dítěte a osoby stížené duševní poruchou.....	117
6.2.12	Svěření dítěte do moci jiného.....	118
6.2.13	Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů.....	121
6.2.13.1	Šíření toxikomanie.....	122
6.3	Ochrana dětí instituty dalších právních odvětví.....	123
6.4	Význam pro školství.....	126
6.5	Příklady, grafy, tabulky, statistika.....	127

7	Trestní odpovědnost a soudnictví nad mládeží	131
7.1	Trestní odpovědnost dětí a mladistvých	132
7.2	Zákon o soudnictví ve věcech mládeže	133
7.2.1	Opatření ukládaná mladistvým	134
7.2.2	Výchovná opatření (§ 15).....	135
7.2.3	Ochranná opatření.....	138
7.2.4	Trestní opatření	139
7.3	Řízení v trestních věcech mladistvých	141
7.3.1	Působnost Probační a mediační služby ČR při výkonu rozhodnutí	143
7.3.2	Výkon ochranné výchovy.....	144
7.4	Zhodnocení zákona o soudnictví nad mládeží	144
8	Ústavní a ochranná výchova u nezletilých	149
8.1	Ústavní výchova	149
8.2	Ochranná výchova	150
9	Přehled vybraných jevů rizikového chování páchaných dětmi a mladistvými a preventivní opatření.....	153
9.1	Krádež	153
9.2	Neoprávněné užívání cizí věci	155
9.3	Sprejerství.....	156
9.4	Drogová problematika.....	157
9.5	Alkoholismus a ochrana nezletilých	159
9.6	Kouření a ochrana nezletilých	161
9.7	Další formy protiprávního jednání nezletilých	163
9.7.1	Záškoláctví	163
9.7.2	Předčasný pohlavní život, promiskuita	165
9.7.3	Sebevraždy dětí.....	166
9.8	Šikana a obdobná protiprávní jednání	166
9.8.1	Právní úprava šikany.....	167
9.8.2	Školy a pedagogové	171
9.8.3	Orgány veřejné správy ve školství	178
9.8.4	Trestně právní aspekty šikany.....	179
9.8.5	Šikana a občanskoprávní oblast	180
9.8.6	Šikana, sociálněprávní ochrana, rodinné právo.....	183
9.9	Vztah ke školství	183
9.10	Vybrané statistické údaje k trestné činnosti	187

10 Přílohy	195
10.1 Příloha č. 1: Zákon č. 218/ 2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů	195
10.2 Příloha č. 2: Adresy pomáhajících institucí (vládní i nevládní organizace)	199